

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΒ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1879

Μεγάλη Τρίτη βράδυ
7 Ἀπριλίου 2015

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

“Ολοι ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ κακὸ

«Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή...» (δοξ. ἀποστίχ. αἶν. Μ. Τετ.)

Ἀπόψε, ἀγαπητοί μου, ψάλλεται μελωδικῶς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς Βυζαντινῆς ποιήσεως, τὸ **τροπάριο τῆς Κασσιανῆς**, ποὺ ἐλκύει σὰν μαγνήτης. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὑποτιμῶ τὴ μουσική, φρονῶ ὅτι μόνο τὸ ψάλσιμο δὲν ἀρκεῖ. Τὸ ποίημα περιέχει ὑψηλὰ νοήματα· καὶ ἂν δὲν τὰ κατανοοῦμε, εἰς μάτην ἢ ψαλμωδία. Τὸ τροπάριο αὐτὸ εἶνε μία σάλπιγγα μετανοίας.

***

Ποιά εἶνε αὐτὴ «ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή»; εἶνε ἡ **Κασσιανή**; Ὅχι. Ἡ Κασσιανὴ ὑπῆρξε μία εὐγενῆς Βυζαντινὴ ποιήτρια, ἡ ὁποία ἀπέτυχε στὸν ἔρωτα μετὰ τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλικοῦ θρόνου καί, ἀηδιάζοντας πλέον τὰ ἀνθρώπινα, κατέφυγε στὴν ἔρημο καὶ ἔγινε μοναχὴ· ἔσβησε ὁ ἔρωτας τῆς σαρκὸς καὶ ἐπικράτησε ὁ ἔρωτας τοῦ Χριστοῦ.

Ἄλλοι ὑμνοῦν ἄλλα πράγματα· ἡ Κασσιανὴ πῆρε ὡς θέμα ἀπὸ τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο τὴν «**πόρνην**» –ἔτσι χαρακτηρίζει τὴν ἁμαρτωλὴ γυναῖκα ἢ γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν πᾶτε στὸ σπίτι, διαβάστε στὸ 7ο κεφάλαιο τοῦ Λουκᾶ τοὺς στίχους 36 ἕως 50.

Ἐκεῖ λέει, ὅτι ἕνας **φαρισαῖος**, ὁ Σίμων, κάλεσε τὸ Χριστὸ σὲ **τραπέζι**. Τὸ ἔκανε ἀπὸ ἐκτίμησι; Μᾶλλον ἀπὸ ἁμαρτωλὴ περιέργεια, γιὰ νὰ παρατηρήσῃ καὶ νὰ τοῦ βρῇ κατηγορία.

Ὁ Χριστὸς δέχτηκε τὴν πρόσκλησι, ὄχι γιὰ νὰ φάῃ· δὲν ἀγαποῦσε τὰ τραπέζια. Πῆγε μαζί μὲ ἄλλους, γιὰ νὰ βρῇ **εὐκαιρία νὰ διδάξῃ**. Καὶ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι –θὰ τὸ δῆτε ἂν διαβάσετε π.χ. τὸ Συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος–, λίγο ἔτρωγαν καὶ περισσότερο συζητοῦσαν σοβαρὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν ἄνθρωπο. Πῆγε λοιπὸν ἐκεῖ.

Ὁ φαρισαῖος **δὲν τὸν δέχτηκε καὶ τόσο ἐγκάρδια**. Ὡς οἰκοδεσπότης ἔπρεπε νὰ περιμένῃ τὸν καλεσμένο ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι, νὰ τὸν ἀσπασθῇ καὶ νὰ τοῦ πλύνῃ τὰ πόδια σὲ λεκάνη μὲ νερό. Αὐτὸς οὔτε ἀσπασμὸ τοῦ ἔδωσε οὔτε λεκάνη μὲ νερό. Νόμιζε πὼς αὐτὸς τιμᾷ τὸ Χριστό·

δὲν κατάλαβε ὅτι ὁ Χριστὸς τιμᾷ αὐτόν. Ὅπως καὶ μερικοὶ ἀξιωματοῦχοι σήμερα νομίζουν πὼς ἂν ἐκκλησιαστοῦν δίνουν τιμὴ στὴν Ἐκκλησία· δὲν καταλαβαίνουν ὅτι αὐτοὶ τιμῶνται.

Ἐπάνω λοιπὸν στὸ συμπόσιο συνέβη τὸ ἐξῆς καταπληκτικό. Μιὰ **ἁμαρτωλὴ γυναῖκα**, ἀνώδυμη ἀλλὰ γνωστὴ στὴν κοινωνία ὡς πόρνη ποὺ ἐμπορευόταν τὸ σαρκίον τῆς, φαίνεται ὅτι εἶχε ἀκούσει τὸ Χριστὸ νὰ μιλήῃ – ὄχι ὅπως οἱ φαρισαῖοι ἀλλὰ μὲ συμπάθεια γιὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς· ἴσως ἄκουσε τὸ προσκλητήριό του «*Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς*» (Ματθ. 11,28). Τὸν εἶδε καὶ ἐλκύσθηκε. Θέλησε νὰ τὸν πλησιάσῃ καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς γιὰ τὴν παρηγορίαν ποὺ ἔνιωσε ἀπὸ τὰ λόγια του. Βρῆκε ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα τοῦ φαρισαίου καὶ ἔφτασε μέχρι τὸ χῶρο ποὺ γινόταν τὸ τραπέζι. Καὶ ἐκεῖ ἔγινε ἡ σκηνὴ ποὺ περιγράφει τὸ Εὐαγγέλιο.

Πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν **πὼς ἔτρωγαν οἱ ἀρχαῖοι**. Καὶ ἐγὼ, παλαιότερα ποὺ περιώδευα, βρέθηκα σὲ προσφυγικὰ χωριὰ μὲ Ἀνατολίτες ἀπὸ τὸ Ἰκόνιο· μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι ὅτι δὲν εἶχαν τὰ τραπέζια ποὺ ἔχουμε σήμερα. Πόντιοι καὶ Μικρασιάτες εἶχαν συνήθειες ταπεινῆς ὅπως τῶν πρώτων Χριστιανῶν. Εἶχαν τραπέζι χαμηλό, πολὺ χαμηλό, κυκλικό. Τὸ ἔστρωναν, κάθονταν γύρω - γύρω ὀκλαδόν, σταυροπόδι, κι ἀπὸ ἑκεῖ ἔτρωγαν παίρνοντας ὄλοι μέσα ἀπὸ κοινὸ σκεῦος. Ἀπὸ ἕνα πιάτο κοινὸ ἔφαγα κατ' ἐπανάληψιν μ' αὐτοὺς ταπεινά, κάτι ποὺ θύμιζε τὸ δεῖπνο τοῦ Χριστοῦ μας. Ἔτσι ἔτρωγαν· μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι στὴν ἐποχὴ τοῦ Χριστοῦ τὸ τραπέζι ἦταν ὄχι κυκλικὸ ἀλλὰ ἡμικυκλικό. Ἀπὸ μέσα, στὸ κενὸ τοῦ ἡμικυκλίου, κινοῦνταν οἱ ὑπηρέτες γιὰ νὰ παραθέτουν τὰ πιάτα μὲ τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ. Καὶ στὸ ἐξωτερικὸ τοῦ ἡμικυκλίου, ἐκεῖ κάθονταν οἱ συνδαιτημόνες· ὄχι σὲ καρέκλες ἀλλὰ σὲ κάτι καναπεδάκια, ἔτσι ὥστε ὄλο τὸ σῶμα ἦταν ξαπλωμένο μὲ τὰ πόδια πί-

σω. Μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι στήριζαν τὸ θώρακα σηκωμένο, καὶ μὲ τὸ δεξιὸν χέρι στραμμένοι πρὸς τὸ τραπέζι ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ φαγητά.

Ἡ ἁμαρτωλὴ γυναῖκα πλησίασε ἀπὸ τὰ πίσω καὶ γονατιστὴ **καταφιλοῦσε τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ**. Ἐκλαιγε καὶ τὰ δάκρυα ἔπεφταν καὶ ἔπλεναν τὰ πανάχραντα πόδια. Μετὰ ἔσπασε ἓνα δοχεῖο ἀπὸ ἀλάβαστρο πού περιεῖχε ἀκριβὸ μύρο καὶ τὰ ἄλειψε μ' αὐτό. Τέλος ἔλυσε τὶς πλεξοῦδες τῶν μαλλιών της, πού ἄλλοτε ἦταν θέλητρο ἐρώτων, τὰ ἔκανε πετσέττα, σκούπισε μ' αὐτὰ τὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ, κι ὁ τόπος εὐωδίασε.

Πῶς τὸ εἶδε αὐτὸ ὁ φαρισαῖος; Ἐμεινε ἀσυγκίνητος· βρῆκε μάλιστα ἀφορμὴ νὰ **ἐπικρίνη μέσα του τὸ Χριστό**. Ἄλλ' αὐτὸ πού δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ πῆ φωναχτά, ὁ Χριστὸς τὸ ἄκουσε, ὡς Θεὸς πού ἦταν· γιατί καὶ οἱ διαλογισμοὶ εἶνε ἁμαρτία, ἁμαρτάνουμε καὶ μὲ τοὺς λογισμοὺς. Τί σκέφτηκε· –Ἄκου ἐκεῖ, λέει· ἂν ἦταν προφήτης, θὰ ἤξερε τί ἔλεεινὸ καὶ τρισάθλιο «σκεῦος» εἶνε αὐτή, κι οὔτε καλημέρα δὲν θὰ τῆς ἔλεγε· ἄρα δὲν εἶνε ἅγιος, δὲν εἶνε προφήτης. Τότε τοῦ λέει ὁ Χριστός· –Σίμων, κάτι θέλω νὰ σοῦ πῶ. –Λέγε, διδάσκαλε. –Θὰ σοῦ πῶ μία παραβολή. Ἦταν δύο ἄνθρωποι πού βρέθηκαν στὴν ἀνάγκη νὰ δανειστοῦν χρήματα· ὁ ἓνας δανείστηκε πενήντα δηνάρια (μικρὸ ποσό), κι ὁ ἄλλος πεντακόσα δηνάρια (ποσὸ δεκαπλάσιο). Τόσο ὅμως εἶχαν χρεωκοπήσει, ὥστε δὲν μπορούσαν νὰ ἐξοφλήσουν οὔτε ὁ ἓνας οὔτε ὁ ἄλλος. Καὶ ὁ κύριος ὁ δανειστής, εὐσπλαχνος, χάρισε καὶ ἔσβησε τὸ χρέος καὶ στοὺς δύο. Σὲ ρωτῶ, λέει, Σίμων· ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο χρωστάει περισσότερη εὐγνωμοσύνη στὸν δανειστή; Ἀπαντᾷ ὁ φαρισαῖος· –Αὐτὸς στὸν ὁποῖο χάριστηκε τὸ μεγαλύτερο ποσό. –Σωστά. Ἦ, αὐτὸ ἔγινε καὶ ἐδῶ. Κ' ἐσὺ εἶσαι χρεώστης ὡς ἁμαρτωλός, παρ' ὅλη τὴν ἀγιότητα πού δείχνεις φαινομενικά, καὶ νομίζεις ὅτι ἔχεις μικρὰ ἁμαρτήματα. Κ' ἐσὺ ὀφείλεις ἓνα χρέος στὸ Θεό (τ' ἁμαρτήματά σου), ἀλλὰ κι αὐτὴ ἐδῶ ἡ γυναῖκα ἔχει ἓνα χρέος μεγαλύτερο (τ' ἁμαρτημάτων της). Καὶ αὐτὴ μὲν ἐκδήλωσε ἔτσι τὴν ἀγάπη κ' εὐγνωμοσύνη της σ' ἐμένα· ἐσὺ ὅμως; Ἦρθα στὸ σπίτι σου, καὶ οὔτε φίλημα μοῦ ἔδωσες οὔτε τὰ πόδια μοῦ ἔπλυνες. Αὐτὴ, ἀπ' τὴν ὥρα πού μπήκε, μοῦ φιλάει τὰ πόδια μὲ δάκρυα καὶ τ' ἀλείφει μὲ μύρο. Γι' αὐτὸ σοῦ λέω· **συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες της**, πού εἶνε πολλές, γιατί *«ἠγάπησε πολὺ»* (Λουκ. 7,47).

Θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουμε καιρὸ ν' ἀναλύσουμε αὐτὸ τὸ *«ἠγάπησε πολὺ»*. Ἐμεῖς ἀγαποῦμε λίγο, μόνο τὴ γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά μας, ἀλλ' ἀπέναντι στὸν Κύριο ἡ καρδιά μας εἶνε Βόρει-

ος Πόλος μὲ παγόβουνα. Ἐνας ξένος ἱεροκήρυκας στὸ Παρίσι, σχολιάζοντας τὴ φράσι *«ἠγάπησε πολὺ»*, ἔλεγε· Ὅταν τὴ σκέπτομαι δὲν μπορῶ νὰ μιλήσω, μοῦ ῥχεται νὰ κλάψω κ' ἐγὼ μαζί μὲ τὴ γυναῖκα αὐτή. Μακάρι νὰ μᾶς ἔδινε ὁ Κύριος ἓνα δάκρυ ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς πόρνης.

* * *

Παρ' ὅλη τὴ διάδοσι τοῦ Εὐαγγελίου, ἀγαπητοί μου, **ἡ ἁμαρτωλὴ γυναῖκα ζῆ καὶ σήμερα** δυστυχῶς. Πολλὰ τέτοια πλάσματα ὑπάρχουν στὴν κοινωνία μας, καὶ ἰδίως μεταπολεμικῶς αὐξήθηκαν. Τὸ κράτος - ἡ πολιτεία, γιὰ νὰ φανῆ πολιτισμένη, πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἔκλεισε τὰ πορνεῖα, πού κατ' εὐφημισμὸν ὀνομάζονται *οἷκοι ἀνοχῆς* καὶ διακρίνονται γιατί ὑποχρεώθηκαν ἔξω ἀπὸ τὴ θύρα τους ν' ἀνάβουν φανάρι κόκκινο. Ἀλλὰ τὸ κακὸ εἶνε πολυμήχανο· καταργήθηκαν μερικὲς ἑκατοντάδες γνωστὰ πορνεῖα, καὶ δημιουργήθηκαν ἄλλα πολὺ περισσότερα, εἴτε σὲ σπίτια μικρὰ ἢ μεγάλα εἴτε σὲ νυχτερινὰ κέντρα πού στεγάζουν καὶ ξένες φερμένες ἀπὸ μακριά. Φτάσαμε σὲ σημεῖο, ἓνα περιοδικὸ στὸ Παρίσι νὰ γράψῃ –ἐπιτρέψτε μοι νὰ τὸ πῶ–, ὅτι στὴν Ἑλλάδα ὅλα εἶνε ἀκριβὰ καὶ μόνο ἓνα εἶνε φτηνό, τὸ γυναικεῖο κρέας. Θεέ μου, ποῦ κατήντησε ἓνας λαὸς πού ἔψαλλε *«τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας σου...»!*

Νὰ κατακρίνουμε κ' ἐμεῖς τὶς γυναῖκες αὐτές; Ὅχι· θὰ εἴμαστε ἔξω ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας. Πρέπει νὰ τὶς δοῦμε μὲ συμπάθεια· εἶνε θύματα. **Εὐθύνη ἔχει ἡ διεφθαρμένη κοινωνία**, πού κόπτεται γιὰ τὴ μόλυνσι τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, γιὰ τὸ νέφος κ.τ.λ., ἀλλὰ γιὰ τὴν ἐξυγίανσι τοῦ πνευματικοῦ περιβάλλοντος ἀδιαφορεῖ. Τί ὑποκρισία!

Ἄλλοτε δὲν ὑπῆρχε **οὔτε μία πόρνη** καὶ ἐτιμᾶτο ὁ γάμος, ἡ μονογαμία. Τώρα ἡ ἀκολασία δὲν θεωρεῖται ἁμαρτία καὶ μόνο ὁ φόβος τοῦ ἔητζ ἀνακόπτει κάπως τὴν ἀποσύνθεσι.

Εἴμαστε ὅλοι ὑπεύθυνοι κατὰ ἓνα ποσοστὸ γιὰ τὴν ἐξάπλωσι τῆς πορνείας. Γιατί ἐρωτῶ· Ἔχουμε γιὰ τὰ θύματα αὐτὰ τὴ **στοργή** πού εἶχε ὁ Χριστός; Πλησίασαν τὶς γυναῖκες αὐτὲς ἄνθρωποι τῆς κοινωνικῆς προνοίας ἢ τῆς Ἐκκλησίας, κάποια κυρία τοῦ φιλοπτώχου ἢ κάποιος κληρικός; Μία πόρνη πού μετανοεῖ εἶνε ἀνώτερη ἀπὸ ἓναν ἀμετανόητο φαρισαῖο.

Δὲν θὰ ὠφεληθοῦμε ἀκούγοντας ἀπλῶς τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς, ἀλλ' ἐὰν προσέλθουμε στὴν **ἐξομολόγησι**. Τελειώνω καὶ λέω *«μεγάλῃ ἢ μετάνοια»* (αἰν. Μ. Τετάρτ.)· τῆς ὁποίας μετανοίας εἶθε ὁ Κύριος νὰ ἀξιῶση ὅλους μας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**